

З метою підтримки необхідного рівня гетерозиготності стада породи п'єтрен, що, як правило, розводиться за принципом «закритої популяції», яка обмежена за чисельністю, пропонуємо при розведенні свиней породи п'єтрен мати не менше 4 генеалогічних ліній та 8 генеалогічних родин.

Задля одержання покращених відгодівельних ознак за рахунок ефекту гетерозису та ефекту селекції та гарантованого ефекту селекції за високим рівнем м'ясних ознак та якості сировини у молодняку свиней товарного призначення рекомендуємо використання термінальних кнурів Кантор на матках гібридного походження F_1 .

Список використаних джерел

1. Крамаренко С. С., Луговий С. І., Ляхач А. В. Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин : навч. посіб. Миколаїв : МНАУ, 2019. 211 с.
2. Сусол Р. Л. Науково-практичні методи використання свиней породи п'єтрен у системі «генотип × середовище» : моногр. Одеса: Букаєв В. В., 2015. 177 с.
3. Сучасні методики досліджень у свинарстві / В.П. Рибалко та ін. Полтава : ІС УААН, 2005. 228 с.

УДК:638.158.2

ПРО НЕДОПУЩЕННЯ ОТРУЄННЯ БДЖІЛ

Ткачук Л. В. здобувач 2 курсу, магістр

Одеський державний аграрний університет

Використання отрутохімкатів у великих масштабах для обробки сільськогосподарських культур становить небезпеку для бджіл, і при порушенні елементарних правил застосування можуть викликати масове отруєння і навіть їх загибель.

Ключові слова: отрутохімкати, бджоли, мед, пестициди.

Постановка проблеми. Нагадуємо сільгоспвиробникам, що всі обробки сільськогосподарських культур хімічними засобами захисту рослин необхідно проводити лише після обстеження посівів, або при отриманні прогнозу розвитку шкідливих організмів в даному регіоні, суворо дотримуючись правил техніки безпеки при роботі з пестицидами та агрохімкатами та лише зареєстрованими препаратами згідно «Переліку пестицидів і агрохімкатів, дозволених до використання в Україні» [1].

Мета і методика досліджень. В період інтенсивного використання інсектицидів на посівах медоносних рослин виникає загроза отруєння бджіл пестицидами, або хімічного токсикозу, що є результатом грубих порушень правил і санітарних вимог, як сільгоспвиробниками при застосуванні пестицидів, так і пасічниками, які розміщують пасіки на присадибних ділянках та тих, що прибувають на кочівлю з вуликами [2].

Токсикози бджіл виражаються в ослабленні бджолосімей, зниженні їх продуктивності та масовій загибелі, що надає великих збитків бджолярам. Фізичні та юридичні особи, які застосовують пестициди під час цвітіння медоносних рослин, згідно статті 37 Закону України «Про бджільництво» зобов'язані не пізніше ніж за три доби до початку обробки попередити про це пасічників, пасіки яких знаходяться на відстані 10 км від оброблених площ письмовим повідомленням, по радіо, місцеву пресу та СМС повідомленням [3].

Результати досліджень. При цьому повідомити точну дату обробки, територію і культури, що будуть оброблюватися, назву препарату, форми і методи його застосування, ступінь і строки дії токсичності препарату і вказівку щодо строку ізолювання бджіл.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про бджільництво» перевезення (кочівля) пасік до медоносних угідь здійснюється відповідно до ветеринарно-санітарних правил за погодженням з власниками або користувачами земельних ділянок. Власники пасік повинні обов'язково зареєструватись у сільській раді, об'єднаній територіальній громаді, на території якої вони знаходяться, своєчасно інформувати сільські ради, сусідні господарства про місця перебування своїх пасік на стаціонарі і при перевозках [4].

Після одержання повідомлення про майбутню хімічну обробку, бджоляр повинен до її початку вивезти пасіку в безпечне місце або ізолювати бджіл у вуликах на термін, передбачений обмеженнями при застосуванні конкретних пестицидів.

Акцентується увага на необхідності прийняття мір по охороні бджіл від можливого отруєння. На тарних етикетках пестицидів і агрохімікатів в обов'язковому порядку повинні бути указані номери державної реєстрації цих засобів, а також інформація про клас небезпечності для бджіл («небезпечний для бджіл» або «безпечний для бджіл»).

На збереження бджіл при обробці рослин великий вплив мають спосіб, час застосування препаратів і погодні умови. Так, при обприскуванні, обпилюванні і аерозольному способі обробки рослин у вітряну погоду з наземних машин і з літаків вони розносяться на декілька кілометрів. У результаті навіть на віддалених ділянках відбувається отруєння бджіл.

Обробку нектароносів проводять у період відсутності льоту бджіл у ранкові та вечірні години. Допускається проведення їх в денний час, в похмуру прохолодну погоду, коли бджоли не вилітають із вулика. Для попередження зносу пестицидів, хімічну обробку рослин проводять при швидкості вітру 3 м/с (для дрібнокапельного) і 4 м/с (для крупнокапельного обприскування), при застосуванні аерозолу швидкість вітру не повинна перевищувати 2 м/с. Висота польоту літаку повинна бути мінімальною [5].

На кордонах ділянок, оброблених пестицидами, повинні бути виставлені знаки безпеки на відстані у межах видимості від одного знаку до другого, які повинні контрастно виділятися на навколишньому фоні. Знаки прибирають тільки після закінчення встановлених строків очікування. Строки ізоляції бджолиних сімей залежать від ступені токсичності і періоду збереження активності пестицидів на рослинах. Вони можуть збільшуватися на 1-2 дні при пониженні температури і збільшенні вологості повітря відносно прийнятих норм в даній зоні.

Більшість пестицидів втрачають свою токсичність і становляться безпечними для бджіл через 1-3 доби після обробки рослин і невелика група – через 5-7днів. Найбільш небезпечною групою, що викликають порушення травлення у бджіл, а інколи і загибель всіх сімей на пасіці є інсектициди, доведено що приблизно в 95% випадках, а гербіциди в 4% випадках і 1% приходиться на інші групи пестицидів.

Отруєння зазвичай виникають в результаті наступних причин:

- відсутність інформації про час, місце і характер застосування хімікатів;
- проведення обробок вдень під час масового льоту бджіл;
- обробки рослин у період цвітіння або наявності серед оброблюваних рослин квітучих бур'янів - хороших медоносів і пилконосів;
- близькості оброблюваних територій до масивів квітучих ентомофільних рослин, що загрожує небезпекою зносу отрутохімікатів на них.

Юридичні та фізичні особи, які проводять діяльність, що впливає або може вплинути на стан бджіл, зобов'язані забезпечити їх охорону, дотримуватися діючих нормативно-правових актів, що передбачають охорону бджіл від отруєння [6].

Висновки:

1. Згідно статті 38 Закону України «Про бджільництво» відповідальність за порушення законодавства в галузі бджільництва несуть особи, винні у неповідомленні (приховуванні) або наданні неправдивої інформації про виникнення загрози бджолам при застосуванні засобів захисту рослин; порушенні технології вирощування рослин

сільськогосподарського та іншого призначення, що призвело до погіршення умов у ареалах розселення бджіл.

Список використаних джерел:

1. Про бджільництво: закон України від 22.02.2000 № 1492-III//Верховна Рада України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Бджільництво / Географічна енциклопедія України: у 3 т. / редкол.: О. М. Маринич (відп. ред.) та ін. К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1989–1993. Т.1: А-ж. С. 76–77.
3. Черкасова І.А. Словарь-справочник по пчеловодству. К.: Урожай, 1991. 416 с.
4. Кукса В. Смугастий ринок. Якщо в Україні не залишиться сала, їстимемо мед. Дзеркало тижня, 2006. № 1
5. Баглей О.В. Оцінка екологічного стану територій за допомогою продуктів бджільництва. // Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД»: Збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький, 2013 р. С. 24.
6. Арнаута О.В. Особливості нормативного забезпечення якості та безпечності бджолиного меду в Україні і ЄС на етапах його виробництва та реалізації.// Науковий вісник ЛНАУ: ветеринарні науки. 2013. № 53. С. 5–7.

УДК: 636.085.52/.58.084

ФЕРМЕНТНІ ПРЕПАРАТИ У ГОДІВЛІ М'ЯСНОЇ ПТИЦІ

Цап С. В., к. с.-г. н., доцентка, tsap.svetlana@i.ua.

Орішук О. С., к. с.-г. н., доцентка, oksana.orishuk@gmail.com;

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Встановлено, що використання ферментного препарату в раціонах бройлерів позитивно вплинуло на їх збереженість, продуктивність та перетравність основних поживних речовин. Дослідженнями встановлено, що за весь період вирощування, бройлери дослідної групи переважали ровесників контрольної групи за живою масою на 2,4 %, за середньодобовим приростом на 3,4 %, а також мали кращі результати коефіцієнтів перетравності основних поживних речовин.

Ключові слова: курчата-бройлери, ферментні препарати, продуктивність, поживність, комбікорм, жива маса.

Постановка проблеми. В даний час існує проблема отримання екологічно чистої продукції, що не приносить шкоди людині. Протягом багатьох років основним засобом контролю кишкової мікрофлори птиці були кормові антибіотики. Однак вони мають ряд суттєвих недоліків, зокрема, здатністю до накопичення їх залишкових кількостей у продуктах птахівництва та розвитку стійкості й адаптації мікроорганізмів до даних препаратів у результаті їх тривалого застосування [2, 8].

У науковій літературі з'явилася інформація за результатами досліджень про накопичення та збереження в органах і тканинах антибіотиків після забою тварин. Ці негативні сторони при використанні антибіотиків спонукають виробників тваринницької продукції шукати нові препарати для стимулювання росту й розвитку курчат-бройлерів, замість заборонених в Європі кормових антибіотиків [5].